

BISERIC'A si SCOL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretiul abonamentului:

Pentru Austro-Ungari'a pe anu	5 fl. — cr.
Pentru Romani'a si strainetate pe anu	7 " —
" " " " " 1/2 "	8 " 50 "

Pretiul insertiunilor:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte	4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.
---	------------------------------

Corespondintele se se adresce Redactiunea
dela „BISERIC'A si SCOL'A“ in Aradu, la
institutul pedagogien-teologicu, era banii la
secretariatul consistoriului romann ortodoxu
din Aradu.

Positiunea bisericei ortodoxe din Turcia in facia resbelului orientalui.

Daca vom esaminá lucrurile ce se petrecu astazi in biseric'a ortodoxa din imperiu turcescu, noi aflam o contradicere intre acestea si principiile desvoltate in numerulu precedinte relativu de positiunea bisericei in statu. Noi am disu, ca biseric'a si institutiunile ei nu admisu a se proaduce rugatiuni pentru opresorii ei, mai alesu daca sunt si pagani deodata. Cu toté acestea, ce vedem petrecundu-se in Patriarchia Constantinopolului? Inaltu Preasantitulu Ioachimu II, actualulu Patriarchu alu Constantinopolei a compusu rugatiune speciala pentru Sultanulu Abdulu-Hamidu II. cu indatorire de a-se ceti in tote bisericile Patriarchiei. Asemenea rugatiune pentru aperarea Sultanului si invingerea armatei sale a compusu si metropolitulu Sofronie din insul'a Creta, carea pe langa o serisore enciclica a fosta trimisa la toti preotii din Eparchia ca se-o citésca in biserica la s. liturgia.

Aceste sunt fepte, care ne intristéza forte si ne umple inim'a de amaratiune, caci ele vorbescu claru de starea deplorabila, in care se afla patriarchia Constantinopolei. Nime insa nu va poté dovedi, ca in casulu de facia lucrarea unei biserici particolare este vocea bisericei universale, si ca astfelui intréga biseric'a ortodoxa se fia complice de unu actu nepotrivit characterului ei. La noi Patriarchulu nu represinta tota biserica, ca si in biseric'a apuséna Papa, despre care dogmatisea teologii apuseni ca este reprezentantele infalibilu a tota biserica, si interpretele infalibilu alu santei scripturi.

Insa cine nu scie ca patriarchia Constantinopolei stă sub pressiunile fortei musulmanilor? Cine nu scie ca opositiunea bisericei ar provocá isband'a cea mai infricosata asupra crestinilor? In astfelui de impregiurari grave, noi credemu, procederea patriarchiei poate fi scusata. Insasi rugatiunea ordinata pentru sultanulu, este o lectiune pentru elu. caci desi prima se invoca biruint'a Sultanului asupra vrajmasilor lui, totu acolo (in rugatiune) se dice „inspira in inim'a lui sfaturi bune pentru tote poprele, cele incredintate parintescei lui ingrigiri.“ etc.

Dar de vom socoti vieti'a privata a Preasantitului Patriarchu Ioachimu II, fraternisarea lui intima cu Sultanulu, lucerul ni apare cam suspectu, mai alesu daca recugetamu la timpulu fanariotilor. „Steu'a Orientala“, jurnalulu patriarchiei, ni spune ca la dorint'a expresa a Sultanului, patriarchulu facandu-i o visita, dupa terminarea conversatiunei, Sultanulu a binevoitu ca cu mana sa propria se ofere patriarchului cavaleri'a imperiala „Osmanie“ clasa I. daruindu-i si 100,000 lei pentru restabilirea resedintei patriarchale, care a dearsu. Dupa aceste Preasantitulu Patriarchu s'a retrasu forte miscatu, candu Maiestatea Sa a binevoitu se dica Patriarchului, ca doresce si are multiamirea, ca se-lu véda desu venindu pre la palatu, fora de cea mai mica jenare.

Trebue se observamu, continua „Steu'a orientala“ ca Maiestatea sa cu acésta ocazie s'a interesatu multu de afacerile nostre, asigurandu, ca dupa linisirea luerurilor, va luá in deosebita ingrigire si inlaturarea nevoilor, ce incungiura patriarchia nostra, mai alesu ca dela suirea sa pe tronu, n'a avutu timpulu necesariu, din caus'a greutatii impregiurarilor, se indreptez atentiunea si ingrigirea sa asupra multor cestiuni, ce privescu fericirea tuturor supusilosu sei, fora de nici o distinctiune.“ Primirea afaibila de care s'a impartasitu patriarchulu la curtea Sultanului, numita foia oficiala, o dà ca cea mai mare onore si distinctiune pentru patriarchulu si biseric'a lui Cristosu! O tempora, o mores!

Noi reflectam la benchetuirile Preasantitului Patriarchu Ioachimu II, cu „Biseric'a ort. rom.“ urmatoarele: „La 1877 patriarchia de Constantinopol, canta doxologii, ér la 1821, ea a cantat lamentatiuni Cordel'a de franghie, aplicata de Sultanulu la gátulu, Intru totu. Preasantitului Patriarchu Grigoria alu V-le, a adusu liberarea poporului, grecu din Grecia libera; óre cordel'a de metasa, cu care astazi infasiura Sultanulu Abdul-Hamid Chan gátulu Preasantitului Ioachimu II, va aduce ea vra-unu bine pentru popórele din imperiu, a carora etnarchu este Patriarchulu? Ddieu se le faca pre tote bune!“

Deputatii congresuali alesi in dieces'a Caransebesiului.

a) Deputati preotiesci.*)

1. Nicolau Andreeviciu prtriu alesu in pptulu Caranseb.
2. George Pesteau " " " Lugosiului
3. Atan. Ioanoviciu " " " Fagetului.
4. Ales. Ioanoviciu " " " Jebelului.
5. Ioanu Popoviciu " " " Versetiului
6. Iacobu Popoviciu " " " Oravitiei.
7. Simeonu Dimitrieviciu " " " Panciovei.
8. Ioanu Stefanoviciu adm. prtralui alesu in pptulu Mehadiei
9. Iosifu Tomasielu preotu in Vrani alesu in pptulu Bisericei albe.
10. Ales. Bugarinu preotu in Cebz'a alesu in pptulu Ciacovei.

b) Deputati mirénesci.

11. In cerculu I. Zagujeni: Iuliu Petricu jude regescu in Bogsi'a montana.
12. In cerculu II. Lugosiu: Dr. Ales. de Mocioni propriet. mare in Capolnasiu.
13. In cerculu III. Fagetu: Const. Radulescu advoatu in Lugosiu.
14. In cerculu IV. Buziasi: Stefanu Ioanoviciu advoatu in Budapest'a.
15. In cerculu V. Ghiladu: Antoniu de Mocioni propriet. mare in Verpelet.
16. In cerculu VI. Versietiu: G. M. Liub'a advocatu in Versietiu.
17. In cerculu VII. Iamu: Baltasaru Munteanu advoatu in Sasc'a mont.
18. In cerculu VIII. Sasc'a mont. Simeonu Mangiuc'a advocatu in Biseric'a alba.
19. In cerculu IX. Oraviti'a mont. Timofiu Miclea advocatu in Cacov'a.
20. In cerculu X. Bogsi'a rom. Stefanu Antonescu deputatu dietalu.
21. In cerculu XI. Caransebesiu: Ioanu Ionasiu ases. cons. in Caransebesiu.
22. In cerculu XII. Ohababistr'a: Iosifu Saraciu vicecolonelu pens. in Caransebesiu.
23. In cerculu XIII. Teregov'a: Iacobu cavaleriu de Iacobiciu capitantu pens. in Caransebesiu.
24. In cerculu XIV. Domasnea: Teodoru Serbu invetitoriu in Caransebesiu.
25. In cerculu XV. Mehadi'a: Isai'a Stoic'a de Hatiagu funct. finant. pens. in Caransebesiu.
26. In cerculu XVI. Prigorou: Ioanu Bethia funct. judec. pens. in Mehadi'a.
27. In cerculu XVII. Bozovicu: Dr. Aureliu Babesiu in Budapest'a.
28. In cerculu XVIII. Biseric'a alba: Elia Traila adv. in Biseric'a alba.
29. In cerculu XIX. Alibunariu: Ioanu Bartolomeiu secr. cons. in Caransebesiu.
30. In cerculu XXX. Satulu-nou: Aronu Damaschinu ases. cons. in Caransebesiu.

*) Cercurile electurale preotiesci coincid cu protopresbiteratele.

Creatiunea si desvoltarea spirituala primitiva a omenimei.

V.

Luandu acumu rassele in specialu, trebuie se incepemu cu a Negrilor! Acést'a sufere ori ce clima fora ca se-si pericliteze poterile si sanetatea. Dar' Negrului nu are aplicare spre lucru, numai silitu lu-poti face intreprindeteriu, atatu corporalmente cătu si spiritualmente. Deci ramulu acest'a alu omenimei s'ar afla inca pre trept'a cea mai primitiva a desvoltarei, daca nu ar fi avutu asuprai influintia mare altu elementu. Rassele de sub ceriulu sudicu au nisuntia mare dupa placeri terestre, dar Negrii abdicu si de aceste, daca suntu impreunate cu ustenele mari; preste totu deci placerea cea mai mare a Negrului e, se nu faga nemicu. Insusirea acést'a nu i-ar fi dedicatu la alta cultura de cătu se-si invinga necadiurile esterne; scopulu loru erá sus-tienerea si ascurarea individului si alorui sei, si apoi acele placeri ale vietii care se potu gustá fora usteneá. Facia de elementulu acest'a astămu rass'a rosia intru tote asiá de robusta si rabduria ca si Negrii, dar cu esterioru frumosu, provediuta cu insusiri spirituale si activa; nici acestu elementu nu prea avea nisuntia spre incordare corporala si iubiá multu placherile vietii. Rass'a rosia erá agera si practica; fantasi'a luá mai multu una desvoltare artificiosa de cătu naturala; de aceea unele institutiuni si producte spirituale luara forma nestramutavera, ér altele apoi trecura érasi in sfera fantasiei. Aceste doue rasse si-stau in facia nemelocitu, cu scopu se influintize un'a asupra celeialalte si se-si desvolte o vietia mai fina atatu in privint'a corporala cătu si spirituala. Din processulu acest'a mare cunóseemu forte pucinu, dar vedem cu ochii urmele si resultatele. Cătu ajungu cunoscintiele nóstre despre Afric'a, pretotindenea dàmu preste datine egiptene, chiar si limbele cele mai estinse ale Negrilorui ni-areta influint'a cea mare a Egipto-Semitiloru asupra-le. Totu ce descoperm in Afric'a in privint'a culturei se reduce la isvorului amintitul. Restulu rassei mai inalte a trecutu de multu in amestecatur'a de popóra, ce s'a formatu aici, dar si emigrantii au statu porurua in legatura cu tiér'a mama si au avutu influint'a, ce nu-a potutu-o desvoltat nici o rassa. Arabii de langa marea rosia si astădi mai stau in legaturi cu sementiele africane; comerciantii loru strabatu tiér'a in tote directiunile, pre unde si-aducu si religiunea si scientiele. Asemenea facu si comerciantii africani prin Arabi'a, unde si-depunu marfele si productele. Tipulu Arabiloru marginasi ni spune invederatu despre legaturile aceste, care detéza de mie de ani. Altu-mentrea unde domnesce polygamia nu pote fi vorb'a de rasse pure pentru-că harem-ulu e infientiatu pre bas'a gustului,

Candu au emigrat Semitii, séu mai multu protoparentii loru, acesti'a posiedeu cultura insemnata, de aceea o si straplantara pretotindene cu deossebire in pările sudice ale Arabiei si pre langa Eufratu. Emigratiunea acést'a concade cu timpulu, in carele dice testamentulu vechiu, că s'a facutu lumea, daca nu ceva si mai incolo. Inainte de tote trebuie se ni-indreptam in se privirile asupra sementieloru, ce au remas in Afric'a, de ora-ce emigrantii avura alta destinatiune.

Rass'a cea rosia mai remasese pre intregu tierurile nordicu alu Africei si pre siesulu Nilului pana la Abisin'a; dar niciuirea nu au fostu impregiurari asiá de favorabile pentru desvoltarea spirituala ca si la Nilu, pre pamantulu acel'a fructiferu, unde cresc cerealele daca, intrebuintieza omulu numai pucina ostenela. Siesulu Nilului se marginesc la resaritul cu marea rosia, la apusu cu desertulu ér le miediedi cu tienuturi nefructiferi, prin urmare Egiptulu apare ca si una insula. Acest'a e locul unde se potu desvoltat una cultura mai inalta scutita de influentis straine, si e de cea mai mare insemnata, de ora-ce reprezentéza directiu-

sulu ordinea de statu si de aici se esplica apoi aperarea de ori ce influintie esterne si in fine total'a separare de alte staturi. Din cultur'a acést'a a crescutu bas'a scientieloru si a artelor, care in fine au stagnat si au amurtit, din cauza că n'au avut cine se le stimuleze si promoveze. Preste totu aici numai form'a erá capulu lucrului; de frumosu nu erá nici vorba, acest'a s'a potutu desvoltá pre altu partmentu, unde ómenii se misicau mai liberi. Intréga intuițunea acést'a despre lume conduse la religiune secreta si la misterie, care devenira fórtă interesante pentru ómenime, mai si astazi se mai pastréza ca atari. Totu dintre'st'a se ascu mai departe una parere despre pusetiunea ómenilor, carea daca ar fi prinsu radecini atunci nimiciá totu progresulu spiritualu. Dar chiar aici jace documentulu celu mai potericu despre falsitatea ei, de óra-ce totu ce impi-ele ca progresulu e nenaturalu, ne a deverat u i nemoralu, prin urmare in fine trebuie se adia. Ateismulu se ascunde fórtă adeseori dupa masca elegiositatii celei mai mari si lingusiesce pre langa cuare credititia, de care sta fórtă departe. *Adéverul inse nu nosce misterie, din contra pretinde publicitate fórtă este insu umai intr'ensulu asta omenimea sublimitate, mangaiere si ericire.*

Traditiunile Egiptenilor ni spunu, că ei au emigrat u entru ca se-si straplante cultur'a prin tóte tierile si se intarsiésca pre ómeni cu binefacerile civilisatiunei. Traditiunile aceste inca trebuie se ni-le pastrámu, pote pentru lte studie. Astu-feliu ni-se spune că vechiului imperiu alu Egiptenilor a durat dela Menes pana la anul 2300 a. h., candu Egiptulu inferioru cadiu in manile Fenicienilor. Acesti'a dominira ceva preste 500 de ani, de unde alungati e reslatira preste insulele si pre tiermurii marei mediterane, ucundu inse cu sine si cultur'a egipténa. Dela alungarea fenicienilor se incepe imperiulu celu nou, carele se disolvà adiendu-antáiu sub Persi apoi sub Greci, asupra căror'a e intielege că inca a avutu influintia mare cultur'a egipténa.

Tudor Cemte

Analele societății academice române

Siedint'a ain 19 Augustu 1877.

Membrii presenti: N. Cretulescu, G. Sion, N. Ionescu, Odobescu, V. A. Urechia, I. Ghica, V. Maniu, A. Treb, Laurianu, G. Baritiu, Gr. Stefanescu, D. Sturza, I. Caragiani, Vice-presedinte: G. Baritiu.

La lectura si verificarea procesului-verbalu alu siedintei precedente, fiindu presenti numai 10 membri, si facandu-se observatiuni că redactiunea sa nu este indestul si fidela, si nu coprinde tóte detailiile siedintiei, s'a reditu cestiunea daca procesulu-verbalu se poate verificá neindu in siedintia numerulu regulamentariu alu membrilor. La opriu pentru căte-va momente verificarea; dara venindu si din membrii intardiati, dupa verificarea si aprobararea procesului-verbalu, presedint'a cere se se pronuntia societătea in plenul seu asupra procedurei acesteia: daca adeca procesulu verbalu trebuie se se verifice numai de membrii presenti la deschiderea siedintiei, sau de majoritatea regulementaria.

D. I. Ghica, vorbindu in these generale, dice că nu mai verificarea processelor-verbalu, dara ori si ce altări s'ar cuveni se se execute de membrii presenti; căci si o paguba si morale si materiale pentru societate de a e paralizá din caus'a absentiei unuia seu doi membri.

D. Laurianu, observa că statutele prescriu si ceru o majoritate anume determinata pentru ca se se tienă sieintie si mai alesu ca se se iea decisiuni. Cătu pentru verificarea processelor-verbalu marturisesce că in adeveru asta fostu usulu pana acum: că adeca se se verifice de ca-

tra membrii presenti la deschiderea siedintiei. Recunoscere că tóte aceste că procedur'a nu este stabilita prin statutele societătei nici preveduta prin vreun regulamentu speciale: ea insa se poate justificá cu esemplulu tuturor corpurilor legiuitor, cari in ocasiuni analoge nu ceru de cătu numerulu membrilor presenti.

In urm'a mai multor discussiuni, societatea se pronuntia a stabilí că verificarea proceselor-verbalu se poate face de catra membrii presenti la deschiderea siedintiei, remanendu in dreptu cei absenti a reclamá si a cere rectificări, cari se se inserde in procesele-verbalu posterioare.

Se comunica o scrisoare a D-lui Dr. Vasile Glodariu din Brasovu, cu unu Vocabulariu lucratu pentru operile lui Caiu I. Cesare, prin care cere protectiunea societății spre a se putea introduce in scólele publice. — Se recommanda sectiunei philologice.

D. Cretulescu, cerundu cuventul, aréta că in anulu 1875. admitiendu ca membri onorari pe D-nii Max Müller, Tobler, Lepsius si Mac Duff, astépta se védia in analele societății respunsurile acestor domni, dupa cum s'a mai facutu in casuri analoge.

D. Laurianu, crede că in adeveru acést'a a fostu o scapare din vedere din partea delegatiunei si că bine este se se indreptedie publicându-se acele respunsuri prin analele anului curent.

Membrii delegatiunei intimpina că acést'a n'o potu admite nici ca scapare din vedere, nici ca erore. D-lorii n'au crediutu că simplulu usu alu delegatiunilor precedentii constituia o lege séu o procedura indispensabile; că urmarea acést'a nu e preveduta nicairi nici in statute nici in regulamente; pe de alta parte nu socotescu că epistolele cari n'au nici unu interesu sciintificu, séu celu pucinu administrativu pentru societate, aru meritá se figuredie in anale, chiar cându ar fi subscrise de nume mai multu séu mai pucinu ilustre.

Dupa mai multe discussiuni, se admite că ori ce corespondentia din partea membrilor onorari séu corespondenti, care va fi citita in siedintia, nu va fi tiparita in anale de cătu dupa o speciale decisiune a societății.

D. Laurianu observa că in analele anului precedente nu s'a trecutu in lista membrilor onorari numele distinsului profesore din Oxford Max Müller, si că printre membrii donatori cu nedreptu s'au inscrisu numele resp. Archimandritu Radianu si V. Mateescu, cari nu se afla in conditiunile art. 9, lit. c. din Statute.

D. secretariu esplica cumu că aceste s'au strecurat din erore.

Membrii trecu in lucrările comisjoniilor speciali, cu cari se occupa pana la 4 ore p. m.

Vice-Presedinte: G. Baritiu.

Secretariu ad-hoc: Sion.

D i v e r s e .

„ Hirotonire. Luni in 19 Sept. v. a. c. s'a hirotonit in diaconu profesorulu de teologia dela institutulu teologicu-pedagogicu in Caransebesiu Filipu Adamu. Ilu felicitam la nou'a sa cariera!

(*) Santire de drapelu. Luni in 8 Octombrie nou a. c. se va santir cu mare solenitate de catra Preasantitulu Episcopu diecesanu alu Caransebesiulu Ioanu Popasu cu o numerósa assistinta drapelulu batalionului ung. alu aparatoriiloru de patria nr. 80 in Orsiov'a, ai caruia ostasi suntu aproape eschisivminte romani de religiunea greco-orientala.

— Resbelulu. Pe campulu de resbelu nu s'a petrecutu de cătu timpu nemic nou, afora de schimbarile facute in comand'a ostrilor. Anume, generalulu Totleben e numit u siu alu statului majoru romanu, in locul generalului Zotof; era betranulu Kotzebue e numit u sub comandanțe alu armatei ruse. Astfelii armat'a romana-rusa dela

Plevna va incepe cătu mai curendu lupt'a decidiatoria contra lui Osmanu pasia. Trupele romane, despre a caroru eroismu tóta press'a européna vorbesce numai cu laude, sustienu cu taria positiunile dela Grivitia, deunde prin conducte subterane naintea spre redut'a cea mai mare turcésca. Ca proba de eroismulu soldatului romanu insemnamu faptulu luarei unui stégu turcescu de ostasiulu romanu, Grigore Ionu. Pe candu turcii se retrageau — enaréza ostasiulu, eram inainte. Gloantiele ploau ca piétr'a. Turci erau la trei sute pasi, se gateau de retragere. Eram naintea celor alalti, voi am se ucidu unu turcu cu baioneta. Deodata vedu unu altu turcu spatosu naintea mea, fugindu cu unu stégu. Ilu ochiescu, elu cade; me aruncu pe elu, candu voiá se descarce revolverulu, i-infigu baioneta in pieptu si tragu stégulu. Turculu muriá dar tiené stégulu strinsu. Me silesuc se-lu smulgu. Atunci doi turci se aruncara asupra mea. Me punu in aperare; din fericire sergeantulu si corporalulu meu mi-vinu in ajutoriu. Culcu la pamantu unu turcu, ei culca la pamantu pe celalaltu, si eu am smulsu stégulu.

Demonstratiuni turco-fie. Ni se impartasiesce din Oradea-mare cu dat'a 21 sept. a. c. următorulu episod caracteristicu in secolulu luminilor: „Iluminati“ fu devis'a celor 17 arangiatori — intre ei si 8 jidani — numele caror'a spandiúrá de ieri demanetia pe pareti cetatii. „Diosu cu vlahii selbatici cari n'au iluminatu“ fu resunetulu gletei turbate ser'a. Vorb'a se preface in fapta. Ferestile curtii episcopalui romanu gr. cath., care erá indepartatu — de aci intrelasarea nepardonabila — fura sfarmate pana intr'unu ochiu. De aci asaltulu se dirigiá asupr'a locuintieei advocatului Borbol'a, caruia i-fransera pana si spaletete. Bietulu omu tramisese pe séma ranitilor romani 400 franci, si acestu peccatu de mórte avu se fia pedepsitu dupa cum se cade. Si acum ajungemu la scen'a, care in prim'a ordine me indémna se ve trimitu aceste sire. — Conductulu 1000—2000 omeni — cu o multime de standarde (pe unulu erá serisu: „Libertate, egalitate si fratiatate“!) si music'a in frunte si-luá mersulu spre strad'a „Arborelui verde“, unde se afia si localitatea consistoriului nostru ortodoxu. — Ferestile acestei localitatii, deodata si locuint'a vicariului eppescu, nici acum nu erau mai serbatoresci decătu altadata, jalusiele desu inchise, lumina nicairi. — Dlu Vicariu, nedispusu, petreceea acasa in deplina linisce, fora a si visá despre periculu iminentu. Deodata numai erupse ca unu orcanu selbaticu sbieratulu injuriosu din mii de gâtlegiuri sub pareti casei. Semburele conductului se postá in faci'a ferestilor neiluminate, apoi ca la o comanda suprema si-lua inceputulu bombardarea localitatii pacinice. — Jalușiele — inca noue — pana la unu tempu sustinura cu vitejia primulu asaltu, dar veni rondulu si pe obusele mai mari, la ce tabletele cu feresci cu totu cadiura rupte, sfarmate in bucati. Petrele aruncate cu tota tari'a petrunsera si in lountrulu localitatilor, sfarimindu, scirbindu si mutilandu totu ce li-se dete in cale. O óra intréga a tienutu acestu vandalismu, fora ca politi'a se fia intrevenu. Locuint'a din acelasi edificiu a secret. consist. N. Zige, inca fu atacata, inse cu mai pucina vehementia. Torrentulu multimei fanatici, in furi'a sa nemarginita, incepuse a forciá port'a, ca se strabata in lountrulu curtii, presupunu, cu celu mai miserabilu scopu. Port'a din norocire contrastete si navalitorii, dupa ce acumu se ustenisera si se areta si o mana armata in person'a unui haiducu, si-lua calea inderetru. Intrulu locuintiei Dlu Vicariu, ajustatu cu celu mai bunu gustu si arangiu cu una confortu nediscutabilu se prefach in ruina, abia câteva piese de mobile remasera intregi, neatinse. — Pela 11 óre ser'a o parte a stradei dinaintea localitatii consistoriale erá formalmente baricadata de multimea petrilor cu fuse isbite de pareti — fiindu reu indreptate si cadiura érasa la pol'a edificiului. Am eneratu faptulu deplorabilu, prin care romanii de aici, dar mai alesu capulu acestui districtu bisericescu fu greu insultatu si demnitatea bisericei nóstre calcata in picioare! Nu-lu comentezu, on-

publicu de buna séma lu-va aprecia si judecă dupa ritu!"

— „**Albina Carpatiloru**“ publica urmatórele mati In Nr 2. Amoru si resbunare novela istorica (urmare); I rulu Russiei, Alesandru II; Hertegovinenii si Bosniaci; I mat'a romana (urmare); Basii-bozucii; Varietati. Nr Amoru si resbunare novela istorica (fine) de I. Al. La datu; Sultanulu Abdulu-Hamid II; Baraganulu, (Din nalulu meu de calatoria) de I. Al. Lapedat; Armata romana (urmare); Torpilele, Varietati. Nr. 4: O tragedia din betrane. (Naratiune istorica); Doine poporale romane Bucovina; Luis-Adolf Tiers; Armata romana (fine); O versatiuni (morbii si sanatatea); Corespondintia din Bresci; Varietati.

Concurs.

Nr. 2044. secol.
537.

Prin acést'a se deschide concursu pentru unu stipendiu de 126 fl. v. a. din fundatiunea lui „Simeonu Iosifu Popescu Paffy“, care stipendiu se conferesce totdeun'a prius scribului Consistoriu diecesanu pe calea concursului, la tineru din famili'a Pop'a din Buteni, respective la fiul preotului gr. or. din Buteni, carele ar studia bine la scóla elementara, civila ori gimnasiala in patria.

De la recurinti se cere carte de botezu, atestatu de ciosu că e romanu gr. or., atestatu de paupertate si de moralitate, atestatu de la medicu si documentu că sunt famili'a Pop'a din Buteni.

Recursele astu-feliu instruite au se se prezenteze pana in 22. octobre stilulu vechiu an. cur. la concernintele protosbiteru Constantinu Gurbanu din Buteni, de unde se innainta la Consistoriu.

Stipendiul va ramane in folosirea stipendiului pana termina studiele, intielegendu-se conditiunea că va do progresu in studiu in fiecare anu scolasticu.

Aradu, din siedint'a consistoriala a senatului de statinuta la 15 septembrie 1877.

Ioanu Metianu, m. p.
Episcopulu Aradului.

Concursu pentru statiunea invetiatoréscă gr. or. din **Faz. Varsiandu** Cottu Aradu, inspectoratulu Simandu cu terminu de alegere pana in **16. Octobre** s. t. v. 1877.

Emolumintele sunt: bani gata 126 fl. v. a. compus si famulariatulu aci: 12 sinice grâu si 8 sinice ci ruzu sfarmatu, pentru scriptoristica 5 fl. v. a.; — spes conferintiele invetatoresci 4 fl. v. a.; — 12 orgii la din care are a se incaldu si scol'a, — dela innorme 50 cr., cuartiru liberu cu intravilanu si $\frac{2}{4}$ sess. pame estravilanu.

Doritorii de a ocupá acestu postu voru avea se de menteze:

a) Că sunt preparandi absoluti, b) Că au depusu menulu de calificatiune invetiatoréscă, c) cu atestatu separata au moralitate buna ne esceptionabila, d) că pe teren invetatorescu au praes'a receruta, prin atestatu de pr de unu anu, celu pucinu.

Aspirantii la acestu postu, sunt poftiti, cursele provide cu documintele amintite, ale suscerne inspecto cercualu alu Simandului Reverendissimului Domnu Moise Bocianu parocu si assesoru consistorialu in Cumpana in diu'a alegerii, — ér inainte de alegere, a se prez in vre o dumineca seu serbatore la sant'a Biserica, manifesta dezeritatea in cantarile rituale si tipicu, — sele intrate in diu'a alegerii nu se voru primi.

Faz. Varsiandu in 8. Septembre 1877.

Comitetulu parochial

Ioanu Popoviciu, m. p.
preota că presedinte.

Contielesu cu Moise Bocianu, inspectoru scol. alu Cer. Simandu.

nea spirituala a acelei părți de omenime, care a influențiatu și mai tare dezvoltarea culturii de pre întregu pamentulu.

Egiptenii apară în istoria pre una trăpă culturală foarte înaltă. Cându regele Menes facă mai antâi una imperatioră din diferențele staturi mici, atunci limbă și scrisoarea erau cultivate, cu totă că cesta constă numai în hieroglife (scrisoare cu icone); artele încă se profesau, scientiele resarcău, vieti deveni mai fină și necesitățile sale crescău. Înființarea vechiului imperiu al lui Menes cade verosimilu cam pre la inceputul veacului alu patrulea a. Chr. și relațiile ordinate ale noului imperiu ne facu se presupunem una cultura și mai vechia, la ce ne indreptătiesc și cultură celor ce au emigrat spre Asie. Causă acestei culture temporare o-am indicat mai susu. Propriii Egipteni au statu dela inceputu în legaturi cu Negrii, pre cari i-aflătu totu de-ună dependiendo dela cei-a. Din dependentia acăstă se nascura dejă membri noi, cându se adusera legile, care oprirea contopirea. Aici se nascu apoi castă de care vorbirem mai susu, de ora-ce erau de indemana totă preporativele. Poporatiunea se împărăt a deca în două clase, ună care domnia și acăstă cuprindea pre toti proprietarii, si altă care era supusă, trebuia se lucreze de să nu avea proprietate. Altmentrea deosebindu erau patru clase, a deca și castă a preotilor, ca cea de antâia, care domnia în sensu strinsu, apoi castă luptatorilor, în carea se numerau regii; regii, preotii și luptatorii, împartira în trei parti egali totă domenie. De castă a treia se tineau artiști și comercianți, er de a patra apoi cealalta clasa a poporului. Nici unu membru dintr-o castă inferioră nu potea intră în alta superioră; dar si castele aveau subimpartiri, pre care trebuia se le observeze fia cine. Fia care castă, precum si fia care subimpartire si-avea cercu determinat de activitate, pre care nu era iertat se-lu schimbe la nici unu casu, si carele trecea ca mostenire din generațiune în generațiune. Preotii nu lucrau nemicu (intielegem lucrul brăielor); densii se ocupau cu religiunea, scientiele, administrarea tuturor oficiilor de statu, preste totu cu ori ce afacere spirituală și guvernala. Luptatorii, său astăzi ostasii încă si-aveau subimpartirile loru, unde se ocupau numai cu exercitiole de arme. Regele, ocupandu-si tronul, intră în castă preotilor si estu-feliu deveni capulu ambelor caste. Istetimdea acestei institutiuni e evidentă, căci regele reprezentă deodata interesele ambelor caste superioare. Tienuturile se împartau pre la omenii din castă a patra ca se lucreze si astu-feliu se se sustinea pre sine, dar mai antâi pre possessori. Demnitatea regescă era mostenitoria, persoană regelui santa si intactă, regii erau priviti de descendenti ai dieilor, deci densii erau mai multu venerati. Dar cu totă acestea poterea loru deveniă foarte marginita în timpuri normali, de ora-că preotii lu-inconjurau cu ceremonii nestramutavera pana si în lucrurile cele mai neînsemnate, li-prescrieau chiar si activitatea si modulu de viață, deci nu poteau desvoltă nimicu autonomu. Legătură, care tineau statul acestă, era religiunea, si acăstă reprezentă unu edificiu artificiosu, care corespunde cerintelor spirituale si necesitătilor deosebitelor clase, precum si ale singurătecilor. Totulu fău una masina mare, în care fiacarele reprezentă una parte nestremutavera pentru totă timpurile. În masină acăstă fia care castă era necesaria pentru celelalte, chiar ca si părtele corpului omenescu pentru fientă vietivitoria. Aici se precepe de sine, că nu poate fi vorba de drepturi omenesci universali; recunoșterea acestor ar fi produsu ruină culturei castigate, de ora-ce nici una parte a poporatiunei nu ar fi fostu în stare se contribuiésca de ajunsu pentru sustinerea intregului, daca ar fi esitu său ar fi fostu aruncata din sferă sa. Întrăga institutiunea acăstă a corespunsu scopului, dar nu a fostu capabila de perfectiunare; omenii, cari produsera cultură prima, si-au plenit missiunea; a merge mai departe nu au fostu capabili, deci totă nisuntă loru constă întru sustinerea lucrurilor castigate.

24

Intrăga vieti a interne și esterna a unui poporu, relațiile sale de statu si sociale asemenea scientiele si artele suntu eflussulu parerilor sale religiose, eflusulu credentiei sale. Voindu asia dara se explică relațiile si institutiunile egiptene, care si-au pastrat însemnatatea pana în prezent, trebuie se ne întorcem la basă credentiei. Cursulu desvoltării l'amu espusu în genere mai în susu; aici avem se cautănumai, în ce modu si-au redusu Egiptenii dieitatile loru naturale la unu isvoru comunu. Din cercetări accurate si conscientiose capătămu deslusirile urmatorie: „Inainte de totă lucrurile a existat dieitatea primitiva (Amun), carea e una quaternitate, adeca spiritulu primitivu (Keph), materi'a primitiva (Neith), timpulu primitivu (Sezech) si spatiulu primitivu (Pashch); totă aceste au fostu nedespartite, in sine patru, dar totusi un'a. Din unitatea acăstă se desparti mai antâi materi'a care n-o potemu cugetă ca apa mocirlăsa si din care s-a formatu unu globu mare, adeca lumea. In globulu acestă intră acum spiritulu primitiv si impreunanduse cu materi'a produse foculu primitiv. Dar dieitatea primitiva era inca afora de lume, cuprindiendu si portandu-le pre aceste in sinulu seu. Foculu celu primitivu formă lumea astu-feliu: din părtele cele mai fine ale materiei formă boltă ceriului, er din cele mai dure pamentulu. Părtele cele mai fine, care se aflau între ceriul si pamentu, se contrasera apoi si produssera corporile ceresci sōrele si lun'a. Abia acuma s-a nascutu timpulu celu intramundanu prin schimbarea dilei si a noptiei, a lunelor si a anilor, si abia acuma s-a finit spatiulu celu intramundanu, carele s-a despartit in spatiu luminosu si intunecosu. Astu-feliu se nascura din dieitatea primitiva optu poteri cosmică, adeca dieii cei mai de antâi si cei inalti. Dupa acesti a urmă formarea si perfectiunarea pamentului, adeca a Egiptului prin spiritulu celu ce trece în lume, er din apele cele curate ale ceriului se facă Nilulu. Prin acăstă crescă la 12 numerulu dieilor, cari apară in lume si de aici apoi se ivi ideea despre incorporarea loru, care constă in urmatorie: dieii acăstă locuiesc pre pamentu si se occupa cu lucruri pamentesci; astu-feliu dieii cei optu de la inceputu erau priviti de inventarii si presiedintii celor optu scientie ale Egiptenilor, unii barbați er altii femei; din impreunarea loru se nascu sessulu dieilor. Pamentulu erași produse alte spirite, adeca gigantii, pre cari si-i intipuiau de contrari ai dieilor.

Egiptenii si-cugetau timpulu ca pre una dieitate reumatiosa, de ora-ce densulu creă si erași nimici cele create. Timpulu impiedecă poterea productiva a spiritului creatoriu; se unu cu pruncii pamentului, adeca cu gigantii, facă alianta contra dieilor si de aici se incepă principiulu celu reu, adeca nimirirea. Într'o luptă crancena invinsera dieii cei buni si returnara in Nilu spiritele cele cadietorie. Dieii parăsiră atunci pamentulu celu profanatu, pentru ca se locuiescă in ceriu, si prin acăstă pamentulu remase nelocuitu. În urmă acestor veni una unda mare si-lu curată er pentru ca si spiritele cele cadiute se se inaltie si se se curetia, dieii creara corporile terestre, in care inchisera una multime din spiritele amintite si prin acăstă se nascu genul omenescu. Ordinea civilă si de statu a Egiptului au statutoriu-o insisi dieii la inceputu si au indus-o in cările cele sante, era deci una datorintia santa ca totu omul se urmeze prescriptelor loru. Vieti a in corporile terestre însemnă timpulu penitentie; cine implenă prescriptele dieilor, acelă si-impacă una parte din crimele sale si spiritulu, după mortea trupului trecea într'unu corpu mai înaltu, si numai după ce se curată de totu intră erași in spatiu dieilor in locul, ce l'a avutu la inceputu. Cine lucra inse contra dieilor, spiritulu acelui a potea intră si într'unu corpu animalicu si astu-feliu avea se petreca unu timpu mai lungu de penitentia. In crediti a Egiptenilor nu există condamnare vecinica.“

Intru aceste se cuprinde pre scurtu religiunea egiptenilor; momentulu celu mai însemnatu e că Egiptenii nu

cunoscu creatoriu. Lumea s'a nascutu dintrunu chaosu (dieitatea primitiva) printrunu processu internu (fora causa). Materialulu, din care consta lumea, a esistat din vechi; din trencsulu se desparti mai antaiu materi'a, si prin acest'a se nascu totu odata si spiritul, care nu e alta de catu una suflare, misicare sau actiune. Intrandu actiunea in materia si impreunanduse cu acest'a, de aici se produse lumea, carea inca se perfectiună apoi totu mai multu. Processulu acest'a, carele se potenteaza insusi pre sine, trebuie se ajunga la unu massim, de unde apoi se incepù decadenti'a, totulu de de inderatu si se disolvà erasi in chaosulu, din care s'a nascutu. Acest'a e cuprinsulu scurtu alu speculatiunei egipcene si cu dens'a harmonieza totu partile acestei credintie precum si totu ce s'a nascutu dintre n's'a. Doctrin'a egiprena astazi nu mai e pura, asupra ei au influintiatu alte idei, alte representatiuni; prin acest'a inse bas'a a remasu neatacata, numai form'a a suferit. Spresejumile „dumnedieu,” „fiintia suprema,” „bunu primitivu,” „nemorire” etc. se nu ne amagiesca, pentru ca insemnatatea loru se referesce la concepte deosebite. Dieitatea primiva a Egiptenilor, adeca chaosulu celu pausatoriu, care nu lucresa, prin urmare nice vietia nu are, asemenea nu cugeta nici crez'a, nu are nici o insusire de alui dumnedieu; vieti'a si cugetarea se incepu numai dupa ce se desvolta activitatea cu urmarile sale. Candu formarea lumei si-ajunse culmea, atunci se nascu disordine si decadentia, ceea ce probabilu ca se basëza pre ver unu evenimentu istoric. Lupt'a dieilor si metempsicos'a (migratiunea spiritului) insemnéza intorcerea graduata in sinulu dicitatii primitive, adeca in chaosu a toturor celor nascute.

Trebuie se se ferësea omulu totu de una si se nu involve teorii artificiose in primitivele stadii culturale ale omeniei, si mai alesu atunci, candu stau in contradicere, cu institutiunile sociale. Omenii nu s'au aventat la doctrin'a nimicirei (nihilismu), acest'a a fostu mai multu rezultatulu naturalu alu celor de antaiu observatiuni simple ale naturei si s'a nascutu de acolo, ca totu lucrurile terestre erau trecutorie. Egiptenii lucrara destulu, ca-ci si-intemeiera organismulu statului pre bas'a acestei pareri si astu-feliu in decursu de milenie si-usiurara modulu de vietia si cultivara mai totu scientiele si artele. Daca ar domni la ver unu poporu parerea, ca morindu trupulu mòre si susfertulu, atunci fia carele s'ar sili se-si faca pre pamentu viet'a cea mai buna; nisunti'a acest'a dupa placere terestre ar innadusì totulu, omenii s'ar combatte neincestatu pana s'ar nimici si astu-feliu desfrnatulu de egoismu ar sterge si urmele culturei. In casulu celu mai favoritoriu totusi ar recunoscere restulu poporatiunei, ca e mai inteleptiesce se se sufere unulu pre altulu si se-si recunoscere drepturi egali; in modulu acest'a s'ar poté introduce unu felu de ordine, dar numai de adi pre mane. Daca s'ar intempla unu casu ca acest'a la unu poporu mestecatu si parerea acest'a ar cuceri pre rass'a cea mai descépta, atunci intelelegerea s'ar face usitoru, ca-ci rass'a aceea ar' tiené pentru sine parerea accea pericolosa si s'ar nisui cu totu miediele se-si faca sclava pre cea alalta, pentru ca astu-feliu se duca insasi vietia placuta si scutita de ori ce calamitati. Astu-feliu se intempla in Egiptu, dar numai pre incetulu, si urdorii acestui stadiu nu lu-facura cu voi'a. Doctrin'a nimicirei devin relegiune secreta; mai tardiu apoi se inventa cultulu dieilor in forma de animale, si si mai tardiu chiaru cultulu animalelor, care era facutu anume pentru plebe. Arbitriulu devin aici atatu de mare, in catu potemu dice, ca fia care Egiptenu si-potea alege dieulu dupa placu. Matadorii desvoltarilor religiose fura cei ce se sciura averta la cast'a preotilor. Acest'a si-a alesu partea cea mai buna si forma hierarchi'a, carea guverna in numele regelui, de ora-ce se scie ca hierarchi'a si monarchi'a nu potu susta langa olalta daca nuse face un'a instrumentulu celei alalte. Mai inainte de a se fi finit in principiu organismulu statului, suntemu si in dreptu se presu-

punemu activitatea cea mai mare la preoti; acest'i a lucrau, neincestatu la institutiunile, ce aveau se formeze editi, in carele se esiste si statulu si biseric'a, si impartia fia caruia loculu, activitatea, drepturile si datorintiele. Ca atari, acest'i a erau si promovatori ai mai aprigi ai scientielor, si-castigara multime de cunoscintie si erau atati de destri, in catu fia care classa avea lipsa neincongiurarea de densii prin urmare vedea loru crescea din ce in ce.

Totu ce s'a facutu in period'a acest'a s'a adunatu si a formatu essenti'a cartilor sante, in care se cuprindea statulu, biseric'a si scientiele; pre aceste le declarara de nemediloci'ta descoperire a dieilor, si astu-feliu devenira cu totalu infalibile, deci nimenea nu se potea indos in cuprinsulu loru. Cu aceste s'a finit in se si activitatea precum loru, posteriorii aveau se se tieni de cele ce li-se predau: asia dara lucru naturalu, daca si class'a, care produsese atata, in fine decadu pana la nescientia si superstitione si daca adeverat'a basa o cunoscere numai pucini de prin clascele cele mai inalte. Cumu-ca institutiunile egipcene suntu originali si ca insemnatatea loru s'a pastrat intradensu, se vede atatu din simplicitatea loru, catu si din acuratetia, cu care s'a tienutu fia care casta intre marginile sale si fiscutita in dreptulu seu. Moderatiunea si cuveninti'a castelor superioare catra cele inferioare, delaturarea ori carui arbitriu precum si respectarea drepturilor tuturor, supunenduse totinsulu neconditiunatu la ordinatiunile dieilor, aceste ni-dau dovada destulu de poterica se afirmam, ca Egiptenii si-au preceputu forte bine organisarea statului si a bisericiei. Pre castele muncitorie le-au tienutu in freu, substragandu-li totu miediele spre cultur'a mai inalta si teneandu-le astu-feliu in nescientia si superstitione. Dar pentru aceea li fecera placi deosebite dupa gustulu loru, care se referau mai alesu la cultu si la secretele templelor, unde ceremoniile nu aveau parechia; er daca se intempla unu scandalu, atunci se invoca numai poterea legilor.

Modalitatea, dupa care Egiptenii si-ingropau mortii, o atribuim numai doctrinei de nimicire. Morindu o persona iubita, cadavrulu i-lu predau pamentului, de si cu dorere, consolandune ca dupa una despartire scurta ne vomu revedea intr'alta vietia. Celu ce nu are inse consolarea acest'a, va se dica nu cunoscce alta vietia dupa morte, acel'a se precepe de sine pune mare pondu se-si pastoreze inca langa sine corporile iubitilor sei, pentru ca astu-feliu se mai scurteze din vecinic'a despartire. De aici apoi imbalsamarea cadaverelor si pastrarea loru prin case. Doctrin'a nimicirei se estinse forte si prin clascele inalte ale societatiiei, ceea ce o vedem de acolo, ca la uspetie si pre la ori ce petrecere a viajala se faceau cadavre imitate si aceste se portau pre dinaintea ospetilor ca se-i animeze, aratandu-li prin acest'a, ca mòrtea e nimicitorulu toturor placelor. Totu acest'a invitata si zidirile cele colossali si fora de scopu, mai alesu piramidele, la care lucrara mii de oameni mai multi ani; scopulu loru era se pastreze mii de ani numele si suvenirea ziditorilor si astu-feliu se scape barem in catu-va de nimicire.

Ressumandu acumu cele premerse asti am ca rassele africane au produsu mai antaiu cultur'a materiala si spirituala. Basandu-se numai pre observatiunile naturei, rassele aceste au venit la ideea despre formarea si desvoltarea progressiva a lumei si cumu-ca totu ce e superioru se nasce din ceva inferioru. Perfectiunarea productelor lumei nascocci una culme, de unde apoi erasi intorcerea in stadiulu de mai inainte si in fine disolvarea lumei. Genulu omenescu se afla in timpulu acestei rentorceri si anume pre diferite trepte; de aceea societatea se impartii in mai multe clase sau caste de valori deosebite, cu drepturi si cu aspiratiuni neegali, dar si cu deosebite datorintie si sacrificie. Statulu a formatu hierarchia inchisa, de si in fruntea sa a fostu regele! Necessitatatile religiose au avutu campu forte estinsu de unde se se acopere, de aceea nice ca s'au nascutu vreodata desbinari. Totinsulu se nisutia se sustinea cu deadin-

1—3.

Pentru ocuparea postului de invetitoriu definitiv la Ias'a II. rom. gr. or. din *Giul'a-magiară*, (Dieces'a Aradului, ottulu Békés) prin acésta se scrie concursu cu terminu ana in *6. Octobre a. c. st. vechiu*, éra alegere se va efectua in *9 octobre vechiu a. c.*

Emolumintele anuale — staverite de sinodulu parochialu — sunt: 500 fl. v. a. in bani gata, 4 stangeni de lemn pentru invetitoriu, si cortelu. —

Recentii, cari potu fi teologi — ori preparandi absoluti, sunt avisati: ca recursele proovediute cu testimoniu si calificatiune si cu testimoniu despre absolvarea celu purtenu alorù 4 classe gimnasiali, se le substérrna Reverendisimului Domnul Petru Chirilescu protopresbiteru si inspector cercualu de scóle in Kétegyháza, si intr'o dumica — nainte de alegere — se se prezente la s. biserică intru de a-si aréta desteritatea in cantare, si acésta din otivulu, că alesulu invetitoriu va fi indetoratu a tiené si intoratalu intr'o strana.

Datu din siedint'a Comitetului par. gr. or. din Giulagiara, tienuta la 11. Septembre 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Petru Chirilescu**, inspectoru scolaru.

2—3.

Pentru deplinirea parochiei vacante din *Susani* in presbiteratulu Ienopolea — Borosineu — comitatulu Aradului se scrie concursu cu terminulu de alegere pe *16 Octombrie st. v. a. c.* pe langa urmatorele emoluminte: $\frac{1}{2}$ statuine pammentu aratoriu, quartiru cu unu intravilanu in tensiune de unu jugeru; biru parochialu dela 80 case, tota casa una mersu cucuruzu sfermatu; stolele usuate.

Cei ce dorescu a ocupá acésta parochie, si voru traiete recusele instruite in intielesulu statutului organicu, si restate comitetului parochialu — adm. ppresbiteralu dñi Nicolau Beldea in Borosineu pona la *12. Octombrie v. a. o.*

Susani 12. Septembrie 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **Nicolau Beldea**, adm. ppresviter.

2—3.

Ne presentandu-se nici unu recentu cu cualificatiunea ceruta, la alegerea de invetitoriu in *4. Septembrie st. v. a. c.* pe statiunea invetitorésca din *Dieciu* in inspectoratulu Ienopolei — Borosineu — cottulu Aradului, — cu acére a se scrie de nou concursu cu terminulu de alegere pe *1. Octombrie a. c. st. v.* pe langa urmatorele emoluminte:

In bani gata 180 fl. v. a. 8 cubule de grâu, — 6 bule cucuruzu, — 20 magi de fenu, — 12 orgii de lemn, care este a se incaldu si scol'a, quartiru cu intranu.

Recentii au se produca testimoniu despre absolvirea parandie — de cualificatiune — de IV. classe gimnale seu reale si atestatu de moralitate, — clericii absoluti nu avé preferintia, — decumva intre recenti nu voru fi patru clase gimnasiale, se voru primi in candidatiune si de aceste, — in fine au a se presentá pona la diu'a gerei in vre-o Dumineca, ori serbatore la sant'a biserică locu, ca se-si arate desteritatea in cantarile bisericesci tipicu.

Recusele adresate comitetului parochialu, se voru traiete inspectorului scolaru dñi Nicolau Beldea in Borosineu pona la *12. Octombrie st. v. a. c.*

Dieciu 12. Septembrie 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **Nicolau Beldea**, inspectoru scolaru.

2—3.

Pentru vacant'a statuine invetitorésca: *Rotesci-Ojesci* cu carea e impreunatu salariulu urmatoriu:

In bani 60 fl. v. a. 10 cubule bucate $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ curudiu, doua mesuri fasola, dela tota cas'a portie de fenu si de paie, si 6 stangeni de lemn din care se va incaldu si scol'a; quartiru cu gradina.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetatorescu au a-si trimite recusele instruite in sensulu stat. org. subscribului Inspectoru scolaru pana la *2. Octombrie st. v.*, in care di va fi si alegerea.

Rotesci-Ojesci in 11. Sept. v. 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **Elia Mega**, Protopresbiteru si inspectoru.

2—3.

Pentru statiunea invetitorésca din comun'a *Mandrulocu* care pana acum a fostu deplinita numai cu invetitoriu substituitu, cu acésta se publica concursu cu terminu de alegere pe *16 Octombrie 1877. s. v.*

Emolumintele impreunate cu postulu invetatorescu suntu:

- a) Salariu in bani gata 170 fl. v. a.;
- b) 12 jugere de 1200 stangini pammentu; aratoriu, de class'a prima ;
- c) 12 orgii lemn din care se se incalduiesca si scol'a ;
- d) 2 curechisice in estensiune de unu jugeru cu 1200 stangini socotitu;
- e) Una canepisce in estensiune de 400 stangini;
- f) Un'a fenatia in estensiune de 900 stangini;
- g) Intravilanu la scóla pentru legume in estensiune de 825 stangini;
- h) Quartiru liberu cu 2 odai, cu stalau si camera.

Dela recenti se recere cualificatiunea legala prescrisa in statutulu organicu, — afara de aceea cei ce dorescu a recurge au a se presentá pona la terminulu de alegere baremu odata in biseric'a din locu, pentru a-si aréta desteritatea in cantarile bisericesci si tipicu.

Recusele adresate catra comitetului parochialu din Mandrulocu au a se trimite pona la terminulu alegerii Reverendisimului Domn Ioan Ratius protopopulu Aradului si Inspectoru tractualu de scóle.

Mandrulocu 15. Septembrie 1877 s. v.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **Ioanu Ratius**, insp. cerc. de scóle confes.

2—3.

Pentru deplinirea postului invetatorescu dela scol'a contes. din comun'a *Talposiu* prin acésta de deschide concursu nou. Emolumintele sunt: Bani gata 126 fl., 15 Hectolitre de grâu si 10 Hectolitre de cucuruzu, 14 jugere catastrale de pammentu, quartiru comotu cu gradina de legumi. Dela imormentari unde va participa 50 cr.; 12 stangeni de lemn din care se incalduiesca si scol'a.

Doritorii de a se alege sunt poftiti a-si trimite recursele loru, — proovediute cu testimoniu de cualificatiune si atestatu despre ocupatiunea si portarea loru morala si politica de pana acuma, — subsemnatului inspectoru scolaru in Siepreusiu (Seprós) comit. Aradului pana in *2. Octombrie, c. v.* cându va fi si alegerea; éra pâna atunci au a se presentá in vre-o Dumineca seu serbatore la sant'a biserică din Talposiu de asi aratá desteritatea in cantari si tipicu.

Talposiu 11. Sept. 2877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **Mihaiu Sturza**, inspectoru scolaru.

2-3.

Deschidienduse concursu pe statuinea invetiator sea la scol'a rom. gr. ort. confes. din *Edi-Simandu* (Comit. Aradu protopresb. Chisineu) si la termenele espuse nepotendu-se efectuui alegerea, cu acest'a se deschide concursu nou, cu terminu de alegere pe *9 Octobre st. v. 1877*.

Emoluminte: In bani gata 300 fl. v. a.; pentru 10 cubule de grâu à 8 fl. 80 fl.; 8 orgii de lemn, din cari e a-se incaldui si scol'a; quartiru liberu cu gradina de legumi; Pentru curatirea scolei 12 fl. v. a. Pentru recusite scrisali 4 fl. Dela inmormentari mari 40 cr. Dela inmormentari mici 20 cr.

Dela recurrenti se recere testimoniu de preparandia si de calificatiune cu sporiu bunu; pe langa limb'a romana, scirea limbei magiare, atestatu despre portarea morala, ér pana la diu'a alegerei, a se presentá in vre-o dumineca ori serbatore in sant'a biserică pentru a-si areta desteritatea in cele rituali; recursele addressate comit. paroch. suntu a se trame Reverendissimului Domnu inspectore cercualu Moisie Bocsianu parochu in Curticiu (Kurtics).

Simandu la 11. Septembre 1877. st. v.

Din increderea Comitetului parochiale:

Massimiliano Leucutia, Augustu Belesiu,
presb. comparochialu. pres. comisiunee scolare.

2-3.

Concursu pe statuinea invetiatorésca din comun'a *Vadasu*. Emolumintele sunt: 100 fl. bani gata ca salariu, 28 fl pentru paseum, 8 fl pentru incalditulu si curatitulu scolei, 9 cubule grâu si 9 cucuruzu, 20 jugere de pamant aratoriu.

Dela recurrenti pe langa perfectiunea poftita de statutulu organicu, se poftesce se scie binisioru unguresce.

Éra pana la diua alegerei ce va fi in *9 Octobre a. c.* se se prezenteze barem odata la sant'a biserică pentru de asi areta desteritatea in cantari si tipicu.

Recursulu ajustatul cu documintele necesarii in intlesul statutului organicu se le tramita la subsemnatulu inspectoru scolariu in Siepreusiu (Seprós) adresate fiindu comitetului parochialu din Vadasu.

Siepreusiu 11 Septembre 1877.

Mihai Sturza, Inspectoru scolariu, in contielegere cu comitetulu parochialu.

2-3.

Pentru deplinirea definitiva a parochiei vacante din comun'a *Chechesin*, protopresbiteratulu Lipovei, se publica concursu pana iu *14 Octobre a. c.* in carea di va fi si alegerea.

Emoluminte sunt: birulu dela 110 case câte un'a mersu de cucuruzu, stolele usuate, intravilanu de 800 □ si una sesiune de pamant parte fenatiu, parte pamant aratoriu.

Doritorii de a ocupá acésta parochia sunt avisati a se presentá in un'a de dumineci inainte de alegere, spre asi areta desteritatea in cantari si tipicu. Recursurile sunt a se adresá lui protopresviteru la Lipova.

Chechesiu 10. Septembre 1877.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu mine Ioanu Tieranu, protopresviteru.

3-3.

De óra ce alesulu preotu la 24. Iuniu a. c. a ocupat alta parochia, acest'a din *Araneagu* devenindu vacanta, de nou se scrie concursu cu emolumentele: 1 sesiune pamant; dela 124 case câte una mersu bucate — grâu si cueurudiu — biru, fondu, intravilanu, canepisice, 500 □ metri pamant pentru via si stólele usuate.

Recentii potu fi carii au absolvatu cleric'a si au timoniu de qualificare, preotii santiti vor avea preferința. Pana la alegere, ce se va intempla la *25. Sept. a.* recentii au a se presentá in una de Dumineci seu Seratori la S. biserică de a-si arata desteritatea in predica cantu, ér recursulu se ni-lu subterna protopresbiterului de Siria (Világos) G. Vasilieviciu.

Araneagu la 9. Sept. 1877.

Comitetulu parochialu

Cu scirea mea, *Georgiu Vasilieviciu*, protop.

Pentru indeplinirea statuinalor invetatoresci gr. din comunele urmatore:

1. *T. Carandu*, protopresbiteratulu Beliului, comitatul Bihariei, cu terminu pana in *25. Septembre* st. v. a. c. care di se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: in bani 40 fl. v. a. in naturale 12 cubule, diumatate grâu, diumatate cucuruzu, 8 centare de fenu, 8 orgii de lemn si evartiru cu gradina.

2. *Bochia*, protopresbiteratulu Beliului, comitatul Bihariei, cu terminu pana in *26. Septembre* st. v. a. c. in care di se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: in bani 17 fl. v. a. 20 cr. naturale 10 cubule, diumatate grâu, diumatate cucuruzu 9 centenarie de fenu, 8 orgii de lemn si evartiru cu gradina.

Aspirantii la aceste posturi sunt poftiti a-si trage recursele — instruite in sensulu stat. org. — subscris in Tagadou M. p. u. Beél.

Tagadou 7. Septembre v. 1877.

Din incredintiarea com. parochiale concerninte *Zenobiu Muntenescu*, inspectoru cerc. de scole.

La vacanta parochia din comun'a *Furdia et filia Hașag* protopopiatulu Fagetului, se deschide prin acest'a pana *25. Septembre a. c.* concursu, totudeodata se va tiené mentionata di si alegerea. Emolumentele sunt: una sesi parochiala de 32 jugere, stol'a si birulu dela 132 de cr. si $\frac{1}{2}$ jugeru de gradina intravilanu.

Doritorii de a ocupá acésta parochie au a-si trage recursele loru — instruite in sensulu statutului organicei. adresate comitetului parochialu — catra: Domnul paroh Atanasius Ioanoviciu in Faget.

Furdia in 1. Septembre 1877.

Comitetulu parochialu

Cu scirea mea Atanasius Ioanoviciu, protopresbiteru.

Pentru deplinirea postului invetatorescu la scola mentara din comun'a *Roitu*, in Comitatulu Bihariei, protopresbiteratulu Oradiei mari, inspectoratulu Cefei, cu terminu de alegere pe *25 Septembre* v. a. c.

Salariul anualu e 145 fl. v. a. 15 cubule de mestecatu, 4 orgii de lemn si 2 stangeni de paie si incalditulu scolei; cartiru liberu, cu $\frac{1}{2}$ jugeru de grâu si $\frac{1}{2}$ jugeru de aratura. — Comuna e detore a invetatoriului.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au se prezenta in langa recursele sale testimoniu de preparandia si de calificatiune, avendu a le subscrive subscrisului inspectoru scolei pana la terminul defiștu in Berecheiu (Barakof u. Cséffa).

Berecheiu 6. Sept. 1877.

In contielegere cu Comit. paroch. *Theodoru Papu*, insp. cerc. de scole.

Redactorul responditoru: *Vincentiu Mangra*